

Myror och miljö

**Börja med att läsa in dig på myror-
nas fantastiska förmågor i artikeln
på sidan 32 och återberätta sedan
för barnen med ord som de förstår.
Berätta också för dem att Gud vill
att vi ska vara försiktiga och ha
omsorg också om myrorna, inte
bara för att de har så fantastiska
förmågor, utan för att det är Gud
som gett dem livet. Eftersom vi
människor är mycket större än
myrorna har vi ett ansvar också
för dem. Lär barnen att man bör
låta bli att trampa på myrstigarna,
men också att vi inte behöver vara
oroliga eller känna dåligt samvete
för att vi ibland inte kan undvika
att trampa på dem.**

Kung Salomo skriver "Gå till myran, du
som är lat, se hur den gör och bli vis!". Be-
rätta för barnen att Bibeln lyfter fram de
små myrorna som föredömen i fråga om
sin flitighet och sin samarbetsförmåga.
(Ord 6:6, 30:25).

Leta upp en stor myrstack av
skogsmyror (se bilden här intill och på
s. 35. De har stackar som mestadels be-
står av barr). Studera myrstacken och låt
barnen bli imponerade av att så små djur
kan skapa så stora saker genom sitt sam-
arbete. Titta på marken hur myrorna går
omkring och bär på barr och annat som
är lika stora eller större än de själva. Tänk
om vi varit lika starka i förhållande till vår
storlek!

Lägg en liten bit bröd på marken
och ta en stund och se hur myrorna ar-
betar, hur de inte bråkar, utan i stället
samarbetar med varandra för att få hem
godsaken till stacken.

Peta lite försiktigt med en pinne i
stacken och se hur myrorna försvarar sig

GÖRAN SCHMIDT

Mmmm - myrgodis!

(barnen kan stå på lite avstånd så att de
inte blir för ofokuserade av att det kan
krypa lite myror på stövlarna eller byxor-
na). Berätta att myrorna snart kommer
att ha lagat stacken igen.

Du som är vuxen kan nu räcka ut
handen och hålla den några centimeter
över stacken. Tittar man på nära håll i sol-
skenet kan man se de små kaskaderna av
myrsyra som glittrar i solen. Klappa sedan
några gånger med handen uppe på själ-
va myrstacken och skaka sedan snabbt
av handen (ifall några myror hänger sig
kvar). Låt barnen sedan (försiktigt) lukta
på din hand. Den luktar nu starkt syrligt
av myrsyra som myrorna sprutar ut. Slicka
sedan på dina egna fingrar och känn hur
friskt och gott det smakar och berätta
det för barnen. Berätta att skogsarbetare
(i alla fall förr) brukade lägga sina smör-
gåsar i myrstacken en stund för att få lite
extra krydda. Om något modigt barn vill
testa att klappa stacken så får de såklart
det. Det brukar sluta med att åtminstone
halva gruppen inte vill vara sämre, och
så får många känna hur gott det smakar.
Som supersura karameller - fast helt gra-
tis!

Att inpränta i barnen att vara snäll
mot djur och att vårda miljön är ett av

många viktiga uppdrag för dig som arbe-
tar med de yngsta. Bibelns samlade un-
dervisning om människans förhållande
till djuren är tydlig: "Den rättfärdige skö-
ter om sina djur" skrev Salomo (Ord 12:10).
Och det sabbatsbud som Gud instiftade
omfattade även oxar, åsnor och alla bo-
skapsdjur (5 Mos 5:14).¹ Guds omsorg om
djuren kommer också fram i hans dialog
med profeten Jona. Han förebrådde pro-
feten för att han inte sökte staden Nine-
ves bästa eftersom där förutom 120 000
människor också fanns "så många djur"
(Jon 4:11).

Men vaccinera barnen mot den
falska föreställningen att människan bara
är ett djur bland andra (läs artikeln på
sidan 7) genom att betona alla de skill-
nader som finns mellan oss och djuren.
En biblisk syn på världen är sund och
balanserad, medan den som har sina röt-
ter i en evolutionär syn ibland kan ta sig
extrema och obalanserade uttryck med
tal om djurs "rättigheter" som bör försva-
ras till och med med våld. Det tenderar
att bli så när människor älskar världen
men inte världens Skapare. Att tona ner
skillnaderna mellan människa och djur
leder troligtvis inte till att djuren blir mer
respekterade i praktiken, men däremot
att människans värde devalveras, vilket i
förlängningen får negativa miljökonse-
kvenser. Vi kan ta hand om världen på
ett rätt sätt först när vi känner och älskar
världens Skapare. Gud delegerade till oss
människor att ta hand om hans värld. När
vi gör det väl, ärar vi Honom!

NOTER

1. Enligt Jesus var det emellertid rätt att bryta mot
sabbatsbudet om det var till djurets bästa
(Matt 12:10-12, Luk 13:15).